

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GIERCZYN

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr....
Rady Miasta i Gminy Mirsk
z dnia

**Mieszkańcy i Rada Sołecka wsi Gierczyn
wspierani przez Burmistrza i Radę Gminy w Mirsku**

opracowali wspólnie

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GIERCZYN

POŁOŻONEJ W GMINIE MIEJSKO-WIEJSKIEJ MIRSK NA DOLNYM ŚLĄSKU

na lata 2007-2015

zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju

PLAN REALIZUJE STRATEGIĘ ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU MIASTA I GMINY MIRSK

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GIERCZYN

„Plan Rozwoju Miejscowości Gierczyn” został przygotowany przez zaangażowanie, poświęcenie czasu i wiedzy osób reprezentujących społeczność Naszej Wsi, które, odpowiadając na zaproszenie Rady Soleckiej i władz Gminy, uczestniczyły aktywnie w warsztatach. W czasie spotkań mieszkańcy /lokalni liderzy, radni, przedsiębiorcy, młodzież/ wspólnie opracowywali Plan, korzystając z pomocy zewnętrznych konsultantów i moderatorów.

Metoda pracy nad dokumentem została opracowana przez Andrzeja Ruszlewicza, na podstawie materiałów UMBRELLA PROJECT UNDP .

Pomocy w postaci: konsultacji, moderowania prac warsztatowych oraz redakcji dokumentu udzieliła **Fundacja „Partnerstwo Izerskie Bogactwem Trójgranicza”59-620 Gryfów Śląski, Ubocze 300 ,**

NIP 6161505748 w ramach projektu „Partnerstwo lokalne na rzecz rozwoju obszarów wiejskich Pogórza Izerskiego” L/02/076/2006 na podstawie Deklaracji Partnerskiej.

Współautorzy Planu Rozwoju Miejscowości Gierczyn:

1. Wioletta Kuszner
2. Kamila Lorek
3. Monika Jaszczyszyn
4. Grażyna Czarniecka
5. Sylwestra Maksymowicz
6. Stanisław Barsul
7. Krzysztof Czarniecki
8. Marek Gołębiowski
9. Tomasz Mańka
10. Mirosław Kowalczyk
11. Piotr Puja
12. Rafał Jonk
13. Andrzej Malinowski
14. Waldemar Fiedosiewicz
15. Janusz Machulak
16. Bogumiła Tarasiewicz
17. Halina Tarasiewicz
18. Aneta Krawczyk Skiba
19. Elżbieta Pięta
20. Karol Pięta
21. Marek Łój
22. Krzysztof Łój
23. Sebastian Szczęsny
24. Marcin Kuśnier
25. Andrzej Domin

Konsultanci prowadzący i moderatorzy:

1. **Bożena Mulik**, Chmielęń, tel.605898971, email: jedenaskaizerska@jedenastkaiz.nazwa.pl
2. **Alicja Sławińska**, Chmielęń, tel. 606825665, email: alisslaw@op.pl

Spis treści

I WSTĘP

Metoda pracy

Charakterystyka miejscowości

Opis ogólny miejscowości

Planowane kierunki odnowy miejscowości (cele i wizja)

II INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI

Położenie i zabudowa

Środowisko przyrodnicze

Dziedzictwo kulturowe

Mieszkańcy i ich aktywność

Gospodarka

III OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON ORAZ SZANS ZAGROŻEŃ MIEJSCOWOŚCI

Analiza SWOT

IV OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ I ICH SZACUNKOWY KOSZT

WSTĘP

Informacje ogólne

Plan Odnowy Miejscowości Gierczyn powstał dla uporządkowania rozwoju i odnowy naszej wsi, realizacji potrzeb mieszkańców oraz sprostania wyzwaniom XXI wieku. W czasie opracowywania Planu przyjęliśmy, że będą nami kierowały podstawowe uwarunkowania

- Zasady zrównoważonego rozwoju

Zasady zrównoważonego rozwoju zostały ustanowione w 1997 roku, w którym przyjęliśmy Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej. W art.5 Konstytucji jest zapisane: „Rzeczpospolita Polska ... zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju” i dalej w art.74 „Władze publiczne prowadzą politykę zapewniającą bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom”.

Idea zrównoważonego rozwoju wynika z konieczności sprostania wyzwaniom nowego tysiąclecia. Po żywiołowym rozwoju przemysłowym, nieograniczonym korzystaniu z zasobów naturalnych oraz bez troskim zanieczyszczaniu i przekształcaniu środowiska przyrodniczego, przyszedł czas na refleksję i zmianę postaw. Życie bez wody zdatnej do picia, gleb dających nam bezpieczną żywność, czy roślin odnawiających zasoby tlenu jest niemożliwe. Przedstawiony przykład przedstawia nam powiązanie i zależność między człowiekiem a życiem na Ziemi.

Przyjęta przez nas zasada **zrównoważonego rozwoju to zgoda na rozwój gospodarczy i społeczny w harmonii z poszanowaniem przyrody**. Podstawowa zasada zrównoważonego rozwoju „myśleć globalnie, działać lokalnie” powinna przejawiać się we wszystkich działaniach, także polityków i władz. Obszar i środowisko przyrodnicze powinny pozostać nienaruszone i służyć pokoleniom, które będą po nas. Trochę dobrej woli z naszej strony wystarczy, aby postępować zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Czym na poziomie wsi i społeczności lokalnych jest zrównoważony rozwój?

Zrównoważony rozwój wsi to taki kierunek rozwoju społecznego i gospodarczego, który w zaspokojeniu potrzeb naszych mieszkańców nie doprowadza do zniszczenia środowiska przyrodniczego. Taki rozwój nie oznacza zahamowania procesów gospodarczych we wsi kosztem działań chroniących środowisko. Oznacza harmonijny zrównoważony rozwój w wymiarze ekologicznym, ekonomicznym i społecznym z pełnym uwzględnieniem ładu przestrzennego.

Podstawę zrównoważonego rozwoju stanowią trzy zasady:

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GIERCZYN

1. Równość szans w dostępie do zasobów i odprowadzania zanieczyszczeń – filozofia sprawiedliwości międzypokoleniowej.
2. Równość szans pomiędzy człowiekiem i przyrodą. Funkcjonowanie cywilizacji ludzkiej z zachowaniem trwałości podstawowych procesów przyrodniczych wraz z ochroną różnorodności biologicznej.
3. Równość szans między tym, co lokalne a ponad lokalne. Potrzeby ogólnospołeczne są zaspokajane na równi z potrzebami lokalnych społeczności.

Dążąc do zrównoważonego rozwoju powinniśmy wdrażać podstawowe procesy:

- Ograniczać zużywanie odnawialnych zasobów do granic możliwości ich odtwarzania.
- Ograniczać zużywanie nieodnawialnych zasobów do skali pozwalającej na zastępowanie ich odpowiednimi substytutami.
- Stopniowo eliminować substancje niebezpieczne i toksyczne.
- Utrzymywać skalę emisji zanieczyszczeń i zakłóceń na takim poziomie, aby nie przekroczyły pojemności asymilacyjnej środowiska.
- Stale chronić różnorodność biologiczną.
- Uspołeczniać procesy podejmowania decyzji na wielu poziomach: parlament, samorząd, społeczność lokalna.
- Tworzyć warunki dla zdrowia każdego człowieka.

Szanse na zrównoważony rozwój w wiosce są zależne od czynników, na które wszyscy mamy bezpośredni i pośredni wpływ:

- Mieszkańcy wsi oraz władze gminy wspólnie opracują i wdrożą strategię zrównoważonego rozwoju gminy, plan odnowy miejscowości.
- Rada Sołecka i Rada Gminy, będą głównymi animatorami swoich „małych ojczyzn”, na nich będzie spoczywał główny ciężar pobudzania, organizowania, realizowania działań zrównoważonego rozwoju.
- Podstawą powodzenia jest wysoka świadomość ekologiczna społeczeństwa.
- Społeczność lokalna aktywnie powinna włączyć się w realizację działań przyjętych w Planie Odnowy Miejscowości.
- Jeśli nie będzie aktywności mieszkańców, zrozumienia, to skuteczność realizacji planu będzie zagrożona i niewykonalna.

Decyzję o opracowaniu planu odnowy miejscowości mieszkańcy Gierczyna podjęli sami, postanowili też, że będzie zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GIERCZYN

Mieszkańcy postanowili włączyć się aktywnie w proces działania odnowy wsi, który daje możliwość rozwoju miejscowości, zachowanie i ochronę dziedzictwa kulturowego. Jest to jedno ze źródeł pomocy dla realizacji naszych celów i wymaga od nas dużej aktywności oraz poszukiwania innych możliwości. Odnowa wsi to proces obejmujący bardzo szerokie spektrum działań, wpływających na podwyższenie jakości życia na wsi i utożsamiania się z miejscowością jej mieszkańców. Siłą odnowy wsi są najważniejsze wartości związane z historią, kulturą, tradycją – wszystkim tym, co można objąć pojęciem dziedzictwa kulturowego wsi, zarówno w aspekcie materialnym i niematerialnym. Odnowa wsi daje możliwości indywidualnego podejścia wynikającego z charakteru danej wsi. Elementem spajającym wszystkie przedsięwzięcia, charakterystycznym dla tego procesu, jest współdecydowanie mieszkańców wsi o kierunku rozwoju ich miejscowości. Cały proces odbywa się w formie debaty lokalnej na poziomie sołectwa. Bardzo ważnym czynnikiem warunkującym sukces jest partnerskie podejście do planowanych zadań, aktywność mieszkańców, potrzeba zmian, współpraca mieszkańców i samorządu gminnego. Pełnym wspólnym sukcesem będzie podniesienie i uatrakcyjnienie wsi, gminy, wykorzystanie dziedzictwa kulturowego jako cennego produktu turystycznego.

Koncepcja odnowy wsi powstała w Niemczech w połowie lat osiemdziesiątych ubiegłego wieku.

Ważne daty dla tego działania:

- ° 1984 – powstał Europejski Ruch Odnowy Wsi i Małych Miast
- ° 1994 - opracowanie i przyjęcie „Strategii dla wiejskiej Europy”
- ° 1996 – na III Kongresie Odnowy Wsi przyjęto „Koncepcję rozwoju terenów wiejskich i odnowy wsi w Europie”.

Dokument „Strategia dla wiejskiej Europy” określa trzy podstawowe zasady, które powinny być przestrzegane w rozwoju obszarów wiejskich. Zasadnicza ich treść zawarta jest poniżej.

- Wzajemne powiązania ludzi ze środowiskiem (naturalnym i kulturowym), w którym żyją. Sprawy związane z mieszkańcami i ich aktywnością nie mogą dominować nad potrzebą ochrony środowiska, jak również ochrona środowiska nie może być celem samym w sobie, nie uwzględniając potrzeb ludzi.
- Współpraca i zintegrowane działanie , rozwój lokalny może być skutecznie realizowany tylko dzięki efektywnej współpracy wszystkich zainteresowanych stron. Ważna jest szczególnie współpraca pomiędzy mieszkańcami i gminą. Istotne jest, aby układ współpracy był partnerski, bez dominacji, narzucania woli czy zastępowania w działaniach przez jedną ze stron.
- Konsultacje i zaangażowanie. W planowaniu i realizacji działań należy uwzględnić poglądy i oczekiwania tych, którzy żyją w danej miejscowości. Do realizacji rozwoju powinniśmy w pierwszej kolejności korzystać z zasobów lokalnych - zarówno ludzkich, jak i przyrodniczych, kulturowych, gospodarczych. W proces muszą być aktywnie włączone społeczności lokalne.

Powyższe zasady uwzględniają podstawowe założenia zrównoważonego rozwoju.

Metody pracy. *Jak i dlaczego pracowaliśmy?*

Mieszkańcy wsi Gierczyn samodzielnie opracowali Plan Odnowy Miejscowości korzystając w ramach realizacji projektu „Partnerstwo lokalne na rzecz rozwoju Pogórza Izerskiego” Programu LEADER+, z pomocy ekspertów Lokalnej Grupy Działania oraz ekspertów zewnętrznych w zakresie metodyki i redakcji końcowej dokumentu.

Czym jest Plan Odnowy Miejscowości?

Plan Odnowy Miejscowości jest sposobem osiągnięcia wyznaczonych celów. Aby osiągnąć wyznaczone cele, jest potrzeba konstruowania wizji i sposobów dojścia do niej. Oprócz typowych elementów planów należy wziąć pod uwagę wartość środowiska, trwałość zasobów środowiska i ich ochrona wytyczają granice podejmowanych działań.

Po co miejscowości Plan Odnowy Miejscowości?

- Tworzenie planu odnowy pozwala mieszkańcom zaplanować przyszłość w perspektywie kilku lat, spojrzeć na miejscowość całościowo i jej obszary aktywności w powiązaniu z sobą.
- Plan Odnowy to dokument opisujący cele, drogi dojścia oraz proces uczestnictwa mieszkańców w przyszłości swojej miejscowości.
- Aby można było ocenić postępy, korygować błędy najlepszą formą jest zapisanie dokumentu w formie Planu, do którego mieszkańcy zawsze mogą wnieść swoje uwagi.
- Budowanie planu umożliwia zaangażowanie władz lokalnych oraz mieszkańców w planowaniu swojej przyszłości. Uwzględnienie różnych opinii, pomysłów i koncepcji często wymaga konsensusu. Można go wypracować podczas otwartej dyskusji nad planem, z którym będą identyfikować się mieszkańcy miejscowości.
- Plan to realistyczna ocena mocnych i słabych stron miejscowości, przyjrzenie się możliwościom, problemom, które mogą się pojawić w przyszłości.
- Plan umożliwia efektywne gospodarowanie zasobami takimi jak środowisko, ludzie, teren, infrastruktura i środki finansowe. Zasoby te są zwykle ograniczone, dlatego też można zaplanować odpowiednie gospodarowanie nimi.
- Plan – to instrument długofalowego zarządzania miejscowością. Wnosi elementy ciągłości i trwałości w poczynania władz gminy, niezależnie od zmieniających się układów politycznych.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GIERCZYN

Do opracowania Planu Odnowy Wsi władze Gminy zaprosiły wszystkich mieszkańców Gierczyna, wszystkich których zainteresowała problematyka. Nie wszystkie osoby skorzystały z zaproszenia i możliwości pracy w grupach.

Zajęcia odbywały się metodą warsztatową. Prowadzący moderator miał za zadanie, w czasie warsztatów przeprowadzić grupę przez kolejne etapy pracy, pomóc w redagowaniu wyników prac warsztatowych. Wszystkie zapisy w planie zostały samodzielnie wypracowane przez uczestników warsztatów, każdy zapis poddany był ogólnej dyskusji i przyjmowany przez wszystkich zgromadzonych.

W wyniku budowy planu odnowy miejscowości opracowaliśmy:

1. Dokument w wersji pisanej.
2. Grupę zaangażowaną w rozwój wsi.

CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI ORAZ PLANOWANE KIERUNKI JEJ ODNOWY.

Jaka jest nasza miejscowość dzisiaj? Jak i gdzie chcemy żyć i mieszkać?

Opis ogólny miejscowości

Wieś Gierczyn jest położona w południowo – zachodniej części województwa dolnośląskiego w powiecie lwóweckim. Wraz z miastem Mirsk i 17 wsiami sołeckimi tworzy wspólnotę samorządową – Miasto i Gmina Mirsk. Miejscowość jest położona przy dawnym Starym Trakcie Handlowym Żytawsko-Jeleniogórskim. We wsi jest park zabaw, boisko, świetlica, kościół i dwa cmentarze – katolicki i ewangelicki, remiza strażacka, zabytkowy przedwojenny ośrodek wypoczynkowy, który jest obecnie remontowany, istnieją również pozostałości starego pałacu.

Pozycja sołectwa jest dosyć wysoka z uwagi na pracę energicznego i zaradnego sołtysa. Gierczyn wraz z gminą współpracują z innymi samorządami, organizacjami pozarządowymi i przedsiębiorcami z Pogórza Izerskiego w ramach Partnerstwa Izerskiego (11 gmin położonych na obszarze Pogórza Izerskiego).

Wypracowane już częściowo kierunki rozwoju regionu zapewne zostaną jeszcze bardziej sprecyzowane i pozwolą na dalszą efektywną współpracę gmin, a co ważniejsze miejscowości. Takie podejście zapewni wzmocnienie i bardziej efektywne wykorzystanie możliwości osiągnięcia celów zawartych w Planie Odnowy Miejscowości Gierczyn.

Planowane kierunki odnowy miejscowości

Wizja odnowy wsi Gierczyn.

Jak i gdzie chcemy żyć i mieszkać ? Do czego zmierzamy?

Wizja zrównoważonej odnowy wsi przedstawiona została jako cel, do którego będzie się dążyć uwzględniając dobro środowiska przyrodniczego i potrzeby mieszkańców.

Obraz wsi za 10 lat, który określa wygląd wsi, pożądane cechy środowiska przyrodniczego, aktywność gospodarczą, wieś funkcjonalną, wzrost poziomu życia mieszkańców. Wizja pozwoliła na przygotowanie ram, które pozwoliły na wyznaczenie celów i sposobów realizacji w Planie Odnowy Miejscowości. Mieszkańcy Gierczyna mają swoje marzenia, planują przyszłość swoich rodzin i chcieliby osiągnąć cele, które sobie wyznaczyli.

Przyjęcie 10 lat do okresu programowania pozwala na realne określenie potrzeb, ułożenie według priorytetów ważności działań, które przybliżają nas do wizji.

Hasłowa wizja odnowy wsi Gierczyn:

**ZADBANE, OŚWIETLONE ZAGRODY, AKTYWNOŚĆ,
GOŚCINNOŚĆ MIESZKAŃCÓW, DBAŁOŚĆ O TURYSTĘ TO
CHLUBA I DUMA GIERCZYNA!**

Wizja w ujęciu szczegółowym to bardziej rozwinięty obraz wsi:

Wygląd wsi

- Malownicza wioska położona w Górach Izerskich o charakterze usługowo – turystycznym.
- Park jest odnowiony i zagospodarowany, można w nim aktywnie wypoczywać, uprawiać sport (miedzy innymi: ścieżki zdrowia, ławki, kosze, toaleta, oświetlenie, ścieżki i szlaki rowerowe).
- We wsi są dobre warunki do zamieszkania dla osób z zewnątrz, preferencje dla osób wnoszących ze sobą aktywność gospodarczą i społeczną.
- Dojazd do wsi jest dostosowany do potrzeb mieszkańców i turystów.
- Wieś dostosowała się do wymogów ładu architektoniczno – przestrzennego, sprawia wrażenie miłej i zadbanej o charakterystycznej dla tego regionu zabudowie.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GIERCZYN

- Drogi i chodniki zapewniają bezpieczne poruszanie się we wsi.
- Wieś jest wyposażona w niezbędną infrastrukturę – kanalizacja, gaz ziemny, sprawne telefony, częściowe oświetlenie i stały dostęp do szerokopasmowej sieci internetowej.
- Budynki są wyremontowane a obejścia zadbane i czyste, na żadnym budynku nie ma już pokryć eternitowych.
- Potok Czarnotka jest uregulowany dzięki czemu zmniejszyło się zagrożenie powodziowe.
- Mieszkańcy segregują odpady i nie ma „dzikich wysypisk” śmieci.
- Powstały bezpieczne trasy rowerowe.

Mieszkańcy i ich aktywność

- Wracają do wsi młodzi, wykształceni ludzie.
- Świetlica tętni życiem, bo we wsi organizowane są cykliczne imprezy masowe i okolicznościowe, a w soboty organizowane są imprezy w miejscowym parku przy muzyce granej na żywo.
- We wsi rozwinęła się aktywność w zakresie sportu i rekreacji: zimą okoliczne góry są wykorzystywane przez dorosłych i dzieci, którzy amatorsko uprawiają sporty zimowe, a latem turyści korzystają z krzyżujących się tutaj tras konnych i tras wyczynowej turystyki rowerowej.
- Charakterystyczna jest dbałość mieszkańców o wygląd swoich domów i obejść.
- Powstało i sprawnie działa Stowarzyszenie rozwoju wsi.

Aktywność gospodarcza

- Mieszkańcy prowadzą własne firmy usługowe i rzemieślnicze, część z nich pracuje poza miejscowością w pobliskich miastach.
- Znacznie rozwinęła się agroturystyka, miejscowość jest znana z wyciągu narciarskiego na stoku Blizbora oraz z pola golfowego i pięknej stadniny koni połączonej ze szlakiem konnym.
- Rozwinęło się małoobszarowe rolnictwo ekologiczne, produkujące dobrej jakości zdrową żywność.

Cele rozwoju. Co musimy zrobić?

Osiągnięcie celów to pokonanie problemów, barier, które przeszkadzają w realizacji wizji odnowy. Cele powinny być realizowane w całości, za to ponosimy wspólną odpowiedzialność. Podejmowanie działań prowadzi do trwałości zasobów środowiska przyrodniczego. Nasze cele powinny być mierzalne, konkretne, realne, osiągalne oraz określone czasowo. Realizacja doprowadzi nas do spełnienia wizji oraz satysfakcji z rozwoju miejscowości.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GIERCZYN

Wygląd wsi

- Budowa i modernizacja infrastruktury / kanalizacja, wodociągowanie, gazyfikacja/
- Oznakowanie dróg, modernizacja i naprawa, chodniki, modernizacja oświetlenia.
- Wytyczenie i oznakowanie szlaków rowerowych, konnych.
- Odnowione domy, zadbane gospodarstwa rolne produkujące ekologiczną zdrową żywność. Uprawa ziół , pozwalająca na rozwój ziołolecznictwa.
- Rozwój bazy agroturystycznej .
- Poprawa dostępności komunikacyjnej dla mieszkańców i turystów.
- Poprawa warunków przyrodniczych, oczyszczenie potoku Czarnotka, rowów, melioracja zaniedbanych cieków wodnych.
- Modernizacja drogi Gierczyn – Mładz.

Mieszkańcy i ich aktywność:

- Wzrost aktywności mieszkańców i lepsza współpraca w kierunku kojarzenia Gierczyna z miejscowością rekreacyjno – turystyczną, związaną z agroturystyką.
- Zawiązanie stowarzyszenia odnowy wsi.
- Podniesienie poziomu świadomości, wiedzy (wzrost poziomu wykształcenia) i umiejętności mieszkańców.
- Możliwość aktywnego spędzenia czasu wolnego (rozwój turystyki konnej, wyznaczeniu ścieżek rowerowych, wybudowanie małego wyciągu narciarskiego; promowanie imprez cyklicznych: powitanie lata, choinka, Sylwester, Dzień Dziecka).

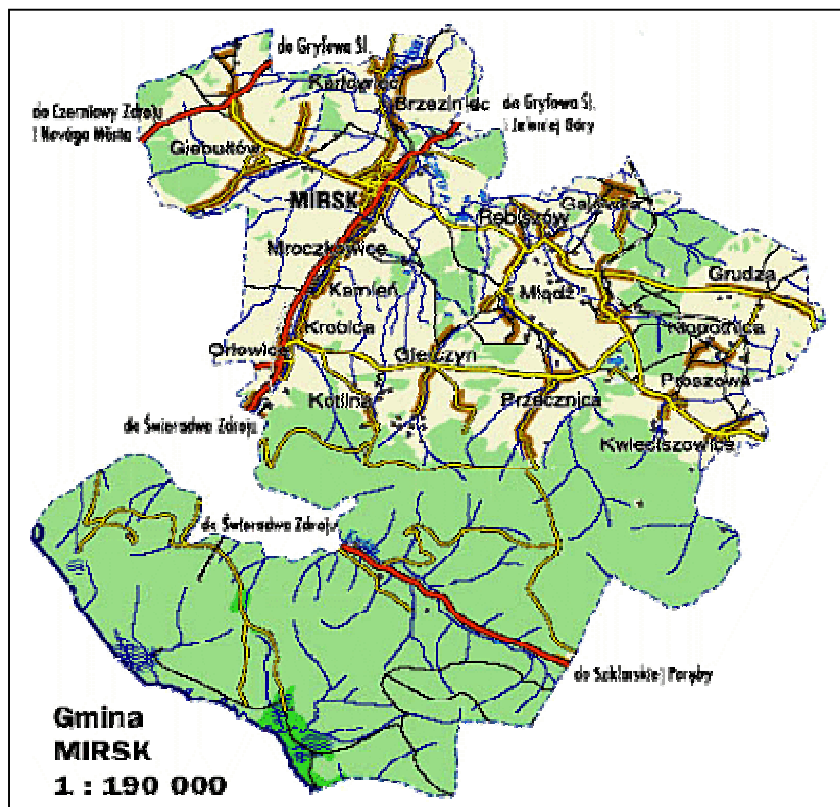
Aktywność gospodarcza

- Dobrze przygotowanie zawodowe i organizacyjne do prowadzenia agroturystyki, turystyki, a co za tym idzie stworzenia nowych miejsc pracy.
- Wzrośnie poziom i rozwój usług we wsi.
- Na potrzeby mieszkańców i w celu rozwoju miejscowości wzrośnie zapotrzebowanie na usługi budowlane i transportowe, możliwość wykorzystania lokalnych przedsiębiorców.
- Nastąpi rozwój małej przedsiębiorczości turystycznej.
- Stworzona zostanie baza agroturystyczna.

INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCA ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI.

Położenie i zabudowa

Nazwy: 1385 Geran, 1747 Giehren, 1945 Kierz, 1948 Gierczyn. Do lat 40-tych XVIII w. wieś w ks. jaworskim. Do 1815 w pow. bolesławiecko-lwóweckim. Do 1973 wieś gromadzka w pow. lwóweckim. Do 1975 w gm. Mirsk w pow. lwóweckim. Od 1975 w gm. Mirsk w woj. Jelenia Góra. Długa, luźno zabudowana wieś łańcuchowa w dolinie Czarnotki na północnym zboczu Grzbietu Kamienickiego,

na wys. 420 - 620 m. Dzieli się na Gierczyn Dolny i Górny, przecięty w połowie Starym Traktem Handlowym Żytawsko-Jeleniogórskim. Tam też wykształciło się centrum wsi. Gierczyn powstał w XV w. jako własność rycerska należąca do trzech rodzin m.in. Schaffgotschów i Zeydlitzów. W pocz. XVI w. (w 1512 lub 1517 r.) rozpoczęto w Gierczynie wydobywanie rud cyny (kasyterytu) w 2 wychodniach. Roboty górnicze zainicjowali dwaj czescy górnicy z Jachymova Hans Wiese i Mathaus Söhnel. W ślad za nimi przybyło 400 górników, którzy dali początek znacznemu ośr. górnictwa i wytopu cyny. W 1572 r. Jan Bronner ze Świdnicy na polecenie Urzędu Górniczego we Wrocławiu przeprowadził badanie probiercze. W Gierczynie powstało wówczas wydzielone osiedle górnicze Greiffental na prawach „wolności górniczej”, a od 1578 r. istniał tu osobny Urząd Górniczy nadzorujący prace w kopalniach Schaffgotschów i poszczególnych gwarectwach. W końcu XVI w. złoża zaczęły się wyczerpywać i zakres robót gwałtownie zmalał. W 1616 r. jeden z gwarków otrzymał przywilej górniczy na wydobywanie miedzi. W tym czasie Gierczyn był już dużą wsią z kościołem katolickim. Początkowo roboty górnicze obejmowały zbocza doliny Czarnotki. Później kolejne kopalnie i sztolnie powstawały

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GIERCZYN

u podnóża grzbietu w kierunku Krobicy i Przeczniczy. Prace górnicze przerwała wojna 30-letnia. Po niej do 1668 r. prowadzono jeszcze prace wydobywcze.

Po 1727 r. wznowiono roboty górnicze, a w 1738 r. wydano nową ordynację górniczą. Na szerszą skalę podjęto prace po 1742 r., po zajęciu Śląska przez Prusy. Powstały nowe gwarectwa oparte na zasadach spółek akcyjnych. Powstał wówczas także drewniany kościół ewangelicki.

Prace górnicze prowadzono do 1788 r., później roboty przesunięto w kierunku Krobicy. Wydobywanie stopniowo malało i produkcja cyny spadała z ok. 20 t rocznie w k. XVI w. do zaledwie 3- 4 w XVIII w. W 1782 r. w Gierczynie istniały 2 kościoły (katolicki i ewangelicki), szkoła, 2 młyny wodne i liczne kopalnie, huta oraz inne obiekty i urządzenia górnicze. W 1840 r. istniały już 2 szkoły, młyn do mielenia kory dębowej, działało także 9 tkaczy.

W początkach XIX w. wznowiono prace górnicze, ale bez powodzenia. Próbowano jeszcze uruchomić kopalnię w 1938 r. Po wojnie prowadzono prace badawcze i poszukiwawcze, ale bez sukcesów. Dopiero w ostatnich latach ponowiono je uzyskując zachęcające wyniki. Obecnie w okolicach wsi można znaleźć jeszcze liczne ślady po sztolniach, wykopach, urządzeniach odwadniających i hutach. W 1973 r. rozebrano nieużytkowany kościół poewangelicki. W 1978 r. były 72 gospodarstwa rolne. W ostatnich 20 latach dwukrotnie wzrosła liczba ludności utrzymującej się ze źródeł pozarolniczych. Przez Gierczyn przechodzi zielony szlak ze Świeradowa do Mirska. Powierzchnia gruntów Gierczyna liczy 754 ha.

Środowisko przyrodnicze.

Gierczyn położony jest w dolinie Czarnotki na północnym skłonie Grzbietu Kamienieckiego (jednego z pasm Gór Izerskich) oraz u jej wylotu do Kotliny Mirska. Tereny wsi rozciągają się od wysokości 420 do 620 m n.p.m.

W całym paśmie Grzbietu Kamienieckiego występują rudy cyny. Są to głównie kasyteryty (tlenek cyny), zawierające 0,15-0,16 % czystego metalu. Tradycje górnictwa rud cyny sięgają w Gierczynie XV w.

Z surowców mineralnych występują tu skały metamorficzne, takie jak: gnejsy, granitoidy, łupki łyszczykowe, można tu znaleźć również leukogranity i granity rumburskie (zwane izerskimi).

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GIERCZYN

Północnym podnóżem Grzbietu Kamienickiego biegnie uskok tektoniczny czynny w młodszym trzeciorzędzie. Jest z nim związane występowanie bazaltów głównie w formie dajek.

Przez wieś przepływa potok Czarnotka, który jest lewym dopływem Mrożynki.

Jednym z miejsc godnych uwagi jest park w Gierczynie, gdzie można podziwiać okazałe stanowiska limby, dębu, buka, dębu czerwonego. We wsi znajdują się liczne pomniki przyrody.

Gleby.

Na tych terenach przeważają gleby bielcowe IV klasy bonitacyjnej w znacznym stopniu zakwaszone.

Klimat.

Stosunki klimatyczne kształtują się w zależności od globalnej radiacji i cyrkulacji atmosferycznej oraz od czynników lokalnych. Gierczyn, jako że jest położony w najniższym piętrze Gór Izerskich, charakteryzuje się średnią temperaturą roczną około 6,5°C, okresem wegetacyjnym trwającym ok. 200 dni i zaczynającym się w połowie kwietnia. Lato termiczne (ze średnią dobową temperaturą powyżej 15° C) jest krótkie i trwa zaledwie 20 – 30 dni.

Dominują wiatry południowo – zachodnie.

Dziedzictwo kulturowe.

Wieś powstała w XV w. Na początku XVI w. czescy górnicy rozpoczęli wydobywanie rud cyny (kasyterytu). Od 1578 powstał w Gierczynie samodzielny Urząd Górniczy nadzorujący prace w kopalniach Schaffgotschów i poszczególnych gwarectwach. Gwałtowna eksploatacja spowodowała jednak wyczerpanie złoża już w końcu XVI w. W 1616 jeden z gwarków otrzymał przywilej na wydobywanie miedzi. Prace górnicze zostały przerwane przez wojnę 30-letnią. Po 1727 wznowiono prace górnicze, które zyskały szerszą skalę po Przejęciu Śląska Przez Prusy po 1742. Jednak po tym okresie wydobywanie cyny powoli spadało z 20 ton rocznie do 3-4 ton rocznie XVIII w. Próbowano jeszcze wznowić wydobywanie na początku XIX w. jednak bez rezultatów natomiast przeprowadzone po II wojnie światowej badania wykazały, że resztki złoża nie mają już wartości przemysłowej.

Do warty uwagi zabytków na terenie Gierczyna zaliczamy:

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GIERCZYN

- **Kościół filialny NMP Wspomożycielki**

Wiernych, wzniesiony zapewne po 1500 r., przebudowany w poł. XVII w., restaurowany w XIX w. Orientowany, murowany z kamienia, jednonawowy, z nie wyodrębnionym prezbiterium, z wieżą od północy, o wnętrzu nakrytym drewnianym kasetonowym stropem z malowidłami z 1602 r. Wyposażenie: kamienna chrzcielnica z 1557 r., drewniany, barokowy ołtarz i rokokowa ambona z XVIII w

- **Pałac**, który już nie istnieje... Żywot jego był stosunkowo krótki bo zbudowano go w początkach XX wieku. Do czasów obecnych pozostała brama wjazdowa z okresu budowy pałacu, oficyna z początku XIX w. i tzw. dom ogrodnika również z początku XIX w. Po pałacu istnieje fragment podjazdu oraz krzaki olchy wyznaczające obrys murów budynku.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GIERCZYN

- Przysiółek Gierczyna - Lasek (Förstel) kiedyś stanowił osobną wieś, która powstała w pocz. XVIII wieku w związku z rozwojem górnictwa cyny i kobaltu. Lasek znajdował się pomiędzy Kotliną, a Przecznicą na wysokości 520-620 m n.p.m. Przed 1945 r. istniał tutaj **dom wypoczynkowy o 60 miejscach**.

Mieszkańcy i ich aktywność.

We wsi mieszka obecnie 300-u mieszkańców. Przekrój wiekowy mieszkańców jest dość zróżnicowany, ale w ostatnich latach zauważa się tendencję zwyżkową w urodzeniach. Młodzi ludzie wyjeżdżają z miejscowości na studia lub w celach zarobkowych. Niepokojący jest fakt, że często, nie widząc możliwości rozwoju w rodzinnej miejscowości, nie wracają do niej po studiach. Aktywność mieszkańców zamyka się na obchodach corocznych imprez na wsi (powitanie lata, dzień dziecka, sylwester) oraz na organizacji rekreacyjnych meczów piłki nożnej, siatkówki, w których to uczestniczą również kobiety. Aktywność wsi skupia się przy świetlicy wiejskiej. Mieszkańcy wsi zdają sobie sprawę z wysokich walorów turystycznych miejscowości, jednak zauważalny jest brak działań w tym kierunku spowodowany słabą informacją o możliwościach rozwoju. Mieszkańcy są zadowoleni z aktywności sołtysa i chwalą relację wieś - burmistrz. W Gierczynie działają następujące ośrodki i instytucje wpływające na aktywność i rozwój osobisty mieszkańców:

- Świetlica wiejska
- Park rekreacyjny
- Boisko sportowe
- Ochotnicza Straż Pożarna

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GIERCZYN

Znaczną przeszkodą w rozwoju aktywności są niedostatecznie przygotowane obiekty służące rozwojowi kultury, sportu i rekreacji. We wsi istnieje boisko sportowe, ale wymaga ono remontu, doposażenia i lepszego przygotowania do prowadzenia zajęć sportowych.

Gospodarka.

We wsi jest kilka małych gospodarstw rolnych w tym dwa zajmujące się agroturystyką. Głównym źródłem utrzymania mieszkańców jest praca w pobliskich miastach (Świeradów Zdrój, Mirsk, Jelenia Góra). Działa również kilka jednoosobowych firm budowlanych, dwa zakłady zajmujące się stolarką i obróbką drewna, jedna firma usługowa związana z branżą metalową. Jednak spora część mieszkańców nie posiada stałego źródła dochodów. We wsi jest jeden sklep ogólnospożywczy.

Ze względu na walory krajobrazowo – przyrodnicze i klimat górski mieszkańcy widzą szansę Gierczyna w rozwoju turystyki rekreacyjnej (jeździectwo, spacer). Jednak, aby zainteresować potencjalnych turystów potrzeba szeroko zakrojonej odnowy tej miejscowości (drogi, centrum wsi, poprawa wizerunku budynków i obejść) i stworzenia bazy gastronomiczno – noclegowej.

Przez wieś przebiegają szlaki turystyczne.

Wieś ma zaplanowaną budowę kanalizacji zbiorowej i wodociągów. Jednak na razie mieszkańcy gromadzą swoje ścieki w przydomowych szambach, o różnym stanie technicznym.

Usługi komunalne we wsi prowadzi przedsiębiorstwo z niedalekiej Krobicy .

OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON, SZANS I ZAGROŻEŃ GIERCZYNA.

Analiza SWOT, czyli na co musimy uważać, a na co możemy postawić.

Nie musieliśmy się zastanawiać czy są w naszej wsi jakieś mocne strony, bowiem jesteśmy ich świadomi. Problem był tylko taki, czy tak zostaną przez nas potraktowane, abyśmy sami zrozumieli, że możemy je wykorzystać do rozwoju. Szukaliśmy przede wszystkim szans w zmieniającym się wokół nas otoczeniu i przewidywalnej przyszłości, szans, które by nam pomogły. Jednocześnie zdawaliśmy sobie sprawę, że dla pełnego obrazu i oszacowania możliwości musimy spojrzeć na siebie krytycznie i zobaczyć nasze słabe strony, które mogą nam utrudniać rozwój. Nasza wieś nie będzie nigdy samowystarczalna i zamknięta, bardzo chcemy wyjść do ludzi z naszymi propozycjami, należało więc też „wyłapać” i przeanalizować ewentualne zagrożenia z zewnątrz. Analiza SWOT była o tyle ważna, że stawiając na mocne strony i w pełni wykorzystując szanse, możemy skutecznie zmniejszać negatywne wpływy słabości i zagrożeń.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GIERCZYN

Ocena mocnych i słabych stron, oraz szans i zagrożeń (SWOT)

	Mocne strony	Słabe strony	Możliwości	Zagrożenia
Wygląd wsi	-kapitał ludzki -Warunki krajobrazowe -położenie geograficzne -bliskość uzdrowisk -park -świetlica -OSP -Kościół	-słabo rozwinięta infrastruktura (kanalizacja, wodociągi, oświetlenie) -słaby dostęp do usług -komunikacja zbiorowa słabo rozwinięta -zaniedbane domy, obejścia	-zaangażowanie mieszkańców, zwłaszcza młodzieży -agroturystyka -turystyka okolicznych terenów -pozyskiwanie funduszy na rozwój	-marazm i pesymizm mieszkańców -migracja mieszkańców -brak funduszy na rozwój miejscowości
Mieszkańcy i ich aktywność	-zdolność mieszkańców do wspólnej realizacji zamierzeń -wzrastający poziom wykształcenia - duża ilość dzieci	-zbyt mała ilość zaangażowanych ludzi -brak przedszkola -bezrobocie -brak koła gospodyń wiejskich i innych organizacji	-uruchomienie przedszkola -pozyskiwanie środków na rozwój sołectwa -budowa oświetlenia i chodników, poprawa bezpieczeństwa - powstanie organizacji pozarządowych - integracja poprzez wspólne działanie	-emigracja -likwidacja OSP -brak chętnych do pracy w organizacjach
Aktywność Gospodarcza	-energiczny i gospodarny sołtys i rada sołecka -czyste powietrze -położenie wsi -potok Czarnotka – czysta woda	-brak wodociągów i kanalizacji -brak oświetlenia, chodników -zły stan części dróg -potok Czarnotka – zagrożenie powodziowe	-rozwój agroturystyki i usług turystycznych -pozyskiwanie środków na rozwój sołectwa	-emigracja -brak chęci -brak działań miejscowych na rzecz uregulowania potoku Czarnotka

Problemy odnowy miejscowości

Wygląd wsi

1. Słabo rozwinięta infrastruktura – brak kanalizacji, wodociągów.
2. Niepełne oświetlenie wsi.
3. Słaby dostęp do usług.
4. Słabo rozwinięta komunikacja zbiorowa.
5. Zaniedbane domu, zaniedbane obejścia.

Mieszkańcy i ich aktywność

1. Wysoki poziom bezrobocia a co za tym idzie ubogie społeczeństwo.
2. Spadek aktywności mieszkańców.
3. Brak dostatecznej, czytelnej informacji dotyczącej możliwości pozyskiwania środków finansowych z UE, z Urzędu Marszałkowskiego.
4. Brak zaangażowania młodych ludzi w rozwój wsi.

Aktywność gospodarcza

1. Brak promocji miejscowości i jej walorów.
2. Brak centrum wsi.
3. Brak planu zagospodarowania przestrzennego.
4. Brak współpracy różnych podmiotów.
5. Niedostateczne przygotowanie organizacyjno – techniczne do rozwinięcia i obsługi turystyki i rekreacji.

OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ I ICH SZACUNKOWY KOSZT

Jednym ze źródeł finansowania realizacji Planu odnowy miejscowości jest Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów wiejskich na lata 2007 – 2013.

Z pomocy mogą skorzystać miejscowości, w których mieszka do 5 000 mieszkańców, położone w gminach wiejskich lub miejsko-wiejskich. Bezpośrednim odbiorcą pomocy i realizatorem przedsięwzięć musi być gmina, gminna jednostka kultury, organizacja pozarządowa posiadająca status organizacji pożytku publicznego, kościoły oraz inne związki wyznaniowe. Przedsięwzięcia nie mogą mieć charakteru komercyjnego i muszą dotyczyć terenów i obiektów będących własnością gminy, skarbu państwa lub osoby prywatnej.

Przedmiotem naszych starań, które wynikają z potrzeb jest siedem zadań. Prace będą miały na celu zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych lokalnej społeczności, rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, a także zachowanie dziedzictwa kulturowego wsi Gierczyn.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GIERCZYN

Inwestycja	Realizatorzy	Czas realizacji	Sposoby realizacji	Koszty	Fundusze
Oświetlenie wsi	Właściciele, sponsorzy, gmina	2008-2010	pozyskanie środków, pozyskanie wykonawców, pozwolenia, itp.	600.000 tys.zł	Fundusze Unijne, gminne
Plac zabaw, boisko	Mieszkańcy, Stowarzyszenia, sponsorzy, KRUS, OSP	12 miesięcy	Opracowanie planu działania, pozyskanie środków, współpraca i zaangażowanie mieszkańców	50 – 150 tys.	Fundusze Unijne, gminne, sołeckie, nadleśnictwo
Wodociągi i kanalizacja	Gmina, wykonawcy, mieszkańcy	2012.	Plan, zgody mieszkańców, wybór odpowiedniej firmy, monitoring postępów prac	5 mln zł	Gminne, Fundusze Europejskie
Infrastruktura komunikacyjna (drogi, chodniki, parkingi, modernizacja drogi Gierczyn- Mładz)	Mieszkańcy, gmina, powiat, Urząd Marszałkowski	2007-2012r.	Plan, uzgodnienia między gminą a powiatem	10 mln zł	Gminne, unijne, Powiatowe
Uregulowanie Potoku „Czarnotka”	Mieszkańcy, gmina,	Koniec 2009r.	Plan, uzgodnienia, pozyskanie środków	1 mln zł	Gminne, unijne, Powiatowe
Internet szerokopasmowy, telefony	Mieszkańcy, gmina, TP SA	2008r.-2009r.	Plan, uzgodnienia, pozyskanie środków	500 tys zł	Wkład własny, gmina, sponsorzy, TP SA, Urząd Marszałkowski
Świetlica (Centrum Życia Wsi- imprezy integracyjno-kulturalne)	Mieszkańcy, radni, OSP, Szkoła, Gmina, fundacje, sponsorzy	Cały okres programowania	Opracowanie planów działania, pozyskanie środków, współpraca i zaangażowanie mieszkańców	20.000 zł/ rocznie	Fundusze Unijne, gminne, sołeckie

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GIERCZYN

Niezbędny jest remont infrastruktury miejscowości począwszy od dróg dojazdowych a skończywszy na systemie oświetlenia, których to modernizacja ułatwi codzienne życie mieszkańców, a być może przyczyni się także do rozwoju turystyki i powstawania bazy agroturystycznej. Oświetlona miejscowość, sprzyja rozwojowi wszelkich działań podejmowanych przez mieszkańców, które w okresie jesienno-zimowym odbywają się na świetlicy wiejskiej. Jest toczak, który mieszkańcy wykorzystują na dokształcanie się, młodzież na spotkania. Mieszkańcy opracowują plany imprez w okresie letnim oraz inwestycje które potrzebne są dla wsi. Wieś oświetlona jest bezpieczna dla mieszkańców, gości i przyjazna.

Wykorzystanie świetlicy wiejskiej i uruchomienie na jej bazie działalności kulturalnej, stworzenie swoistego centrum wsi, pobudzi społeczeństwo wsi do aktywnego uczestnictwa w kulturze oraz współtworzenia nowych wartości na wsi poprzez organizację różnego rodzaju imprez kulturalno- oświatowych oraz kultywowania różnego rodzaju tradycji wiejskich, itp. znajdą tam lepsze warunki do działania aktywne w tej chwili grupy mieszkańców, zwłaszcza dzieci i młodzieży.

Poprzez budowę placu zabaw oraz remont i modernizację boiska sportowego stworzy się miejsce spotkań dzieci i młodzieży; będzie to dla tej grupy mieszkańców zachęta i mobilizacja do uprawiania sportów. Teren boiska stanie się miejscem idealnym do przeprowadzania zawodów sportowych, jak również wiejskich uroczystości oraz imprez plenerowych.

REALIZACJA PLANU

Zasady realizacji planu.

- Plan stanowi drogę, po której będziemy razem szli i osiągać kolejne cele rozwoju naszej miejscowości.
- Ważnymi uczestnikami realizacji Planu jesteśmy my jako mieszkańcy. Osiąganie kolejnych celów w dużej mierze będzie uzależnione od naszej aktywności osobistej.
- Bardzo istotne będą działania organizacji pozarządowych, w których sami będziemy działali lub, które zachęcimy do współpracy.
- Gmina będzie aktywnym ośrodkiem pobudzającym i wspierającym realizację naszego Planu.
- W celu aktywnego włączenia nas jako mieszkańców do realizacji przedsięwzięć, Rada Sołecka włączy się do opracowania programu współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi a samorządem. W programie zostaną określone formy i metody współpracy, zasady wymiany informacji, wspierania działań organizacji pozarządowych.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GIERCZYN

- Coroczne spotkania związane z oceną realizacji Planu będą również służyły do planowania działań na najbliższy rok. Na spotkanie my mieszkańcy zaprosimy wszystkich, którzy chcą i mogą nam pomóc a zwłaszcza organizacje pozarządowe, władze gminy, sąsiadów z zaprzyjaźnionych miejscowości.
- Wspólnie z innymi miejscowościami położonymi w gminie Mirsk i z Pogórza Izerskiego opracujemy zasady wymiany doświadczeń i wspólnego działania dla jeszcze bardziej efektywnego realizowania Planu.
- Władze gminy będą uczestniczyły w spotkaniach organizowanych przez sołectwo, organizacje pozarządowe i aktywne grupy mieszkańców. Spotkania będą zwoływane przez bezpośrednio zainteresowane grupy, a ich tematem będą wspólne działania związane z realizacją Planu.

Sposoby monitorowania, oceny i aktualizacji planu.

- Monitorowanie będzie organizował i nadzorował Burmistrz przy współpracy z sołtysem.
- Monitorowane będą podstawowe zadania i przedsięwzięcia związane z realizacją Planu.
- Wyniki monitorowania będą przedmiotem corocznych sprawozdań z postępu realizacji Planu, składanego Radzie Miejskiej i na zebraniu otwartym w miejscowości.
- Zarówno Rada jak i mieszkańcy oceniać realizację Planu, dokonają również identyfikacji słabych i mocnych stron realizacji Planu.
- Mieszkańcy, co 3 lata będą aktualizowali plan metodą uspołecznioną, zgodnie z metodą przyjętą przy jego opracowaniu.
- Inicjatorem aktualizacji będzie Rada Sołecka przy współpracy Burmistrza i Rady Miejskiej.

Komunikacja społeczna.

- Burmistrz i sołtys jako główni animatorzy realizacji Planu, będą systematycznie informowali opinię publiczną o działaniach związanych z realizowanymi przedsięwzięciami. W tym celu ustalą między sobą zasady przekazywania informacji o podejmowanych działaniach.
- Główną formą informowania będzie lokalna prasa, radio, telewizja i Internet.
- Komunikaty będą kierowane do mieszkańców miejscowości i gminy (informacja wewnętrzna) jak również do odbiorców regionalnych i ogólnokrajowych (informacja zewnętrzna).
- Największy nacisk zostanie położony na informacje skierowane do odbiorców lokalnych.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GIERCZYN

- W przekazywaniu informacji do mieszkańców zostaną wykorzystane również środki przekazu zwyczajowo przyjęte w gminie (tablica ogłoszeń, informowanie na spotkaniach, informacja przekazywana przez sołtysów, itp.).
- Radni, mieszkańcy, zainteresowane osoby i podmioty będą miały bieżący dostęp do informacji o realizacji Planu. Ograniczeniem będą tylko przepisy prawa, określające zasady udostępniania informacji przez Urząd Gminy.

LITERATURA :

- zdjęcia mieszkańców Gierczyna
- informacje od mieszkańców /przekazy ustne/
- Plan Wsi Czesław Zajac
- Birecki T 1959r. zeszyt naukowy AGH, nr 22